

PAULIEN VERVOORN

ZIN IN PREKEN

WEKELIJKSE INSPIRATIE VOOR (S)PREKERS

MET BIJDAGEN VAN
40
sprekers

Inhoudsopgave

Bedankt	9
Voorwoord	11
Leeswijzer	13
1. Verwacht alles van de overweldigende kracht van de Heilige Geest	20
2. Plan je jaar	25
3. Switch van tekstpreek naar thematische preek en andersom	30
4. Zoek de verschillen en overeenkomsten tussen toen en nu	35
5. Neem een voorwerp mee	40
6. Lectio Divina	45
7. Op meerdere momenten in gesprek over je preek	50
8. Schrijf je preek (niet) uit	57
9. Education, entertainment en empowerment	63
10. Draai aan de knoppen van je stem	68
11. Een goed gesprek met God over je negatieve gedachten	72
12. Bespreek de preek met kinderen	77
13. Plan je week	83
14. Vind een preekvoorbeeld in je fotoboek	89
15. Ontwerp een preek die staat als een huis met de IKEA-structuur	94
16. Geef je bijbelgedeelte kleur	99
17. Maak je eigen plattegrond	102
18. Bespreek je preek met God	107
19. Ga flexibel om met de IKEA-structuur	111
20. Voorkom jeuk: kruip in de huid van je hoorders	120
21. Laat je verrassen door vragen te stellen aan de bijbeltekst	127

22. Organiseer een dienst met workshops	132
23. Ontwerp je preek in Jamboard	137
24. Breng eenheid in je kern	140
25. Oefen je preek hardop	145
26. Bedenk kleine stapjes	149
27. Visualiseer je verlangen	152
28. Herhaal iets moois uit coronatijd	157
29. Gespreksvragen bij de preek	161
30. Teken je preek	166
31. Aan de wandel met gemeenteleden	169
32. Centreren gebed	173
33. Vermijd deze vijf intro's	177
34. Vraag anderen naar verhalen	183
35. Beloof aan je hoorder wat hij kan verwachten	187
36. Kerkproeverij	191
37. Vijf tips om je dag te plannen	195
38. Bidden met je handen	201
39. Met beide benen in de Bijbel	204
40. De waarde van woorden	209
41. Zoek een rolmodel, wees een rolmodel	215
42. Kies een beeld dat meer zegt dan duizend woorden	220
43. Vraag gericht feedback	227
44. Tijd voor gebed	232
45. De boodschap 'uitsmeren' over meerdere momenten in de dienst	237
46. Variëren met de afsluiting	241
47. Probeer de SEXI-preekstructuur	248
48. Verwerkingssuggesties voor de preek	253
49. Zoeken naar visuele ankers	256
50. Interactie in je preek? Kies het goede moment	262
51. Variëren met gebeden in je kerkdienst	268
52. De Bijbel met andere oren	273
Bonus: Blik terug op je jaar	277
Over de auteur	280
De 40 (s)prekers op rij	283

Bedankt

In mijn vorige boek *Geloofwaardig spreken: hoe je een steengoede preek maakt* schreef ik in het voorwoord dat ik honderden mensen mocht trainen. Inmiddels zijn er weer honderden bijgekomen. Dank aan al die sprekers, predikanten en voorgangers met wie ik hun preken van tevoren en na afloop mocht bespreken. Zonder hen had ik dit boek nooit kunnen schrijven.

Dank aan de veertig oud-deelnemers die hun bijdrage leverden aan dit boek. Dank je wel voor het mogen meekijken over jullie schouders, het inkijkje in je hart en de bevestiging om verder te schrijven aan mijn boek!

Dank aan Daniel Overdorf die me met *One Year to Better Preaching: 52 Exercises to Hone Your Skills* op het idee bracht een boek te schrijven met wekelijkse inspiratie voor (s)prekers.

Dank je wel, Anne-Marie van Briemen, Robin ten Hoopen, Jaap-Harm de Jong, Henk van ter Meij en Arno van Oeveren. Ik ben blij dat de lezers van dit boek de eerste versie niet zien. Door jullie correcties en suggesties is het boek echt zoveel beter geworden.

Dank aan uitgever Arjen van Trigt.

Dank voor de fijne samenwerking. Ik zie nu al uit naar de volgende keer.

Paulien Vervoorn

Voorwoord

Ik vertelde pas aan een bekende dat ik dit boek aan het schrijven was. ‘Wat is het voor boek?’ vroeg ze. ‘Het meest praktische boek over preken dat er bestaat in het Nederlandse taalgebied.’ Ik hoorde het mezelf zeggen. Het klonk bijna pedant. Na een stilte vervolgde ik dat het echt zo is en dat ik niet kon wachten tot het uitkwam. En nu ligt het voor je!

‘Gods goede nieuws is het waard dat we het goed communiceren.’ Tien jaar geleden zeiden Gor Khatchikyan en ik dat tegen elkaar toen we startten met de eerste trainingdagen in het land. Deze diepe overtuiging heeft me gemotiveerd bij het schrijven van dit boek. En daar reik ik graag 52 heel praktische ideeën voor aan. Om eindeloos te variëren in je preekvoorbereiding en het houden van je preek, zodat je hopelijk nog meer zin krijgt om het Evangelie dicht bij mensen te brengen. In de hoop dat je zult merken dat je hoorders nog meer zin krijgen om je preek te beluisteren en uit te leven.

Pak het boek erbij als je zin hebt om je preek nog toegankelijker te maken. Of op de momenten dat je vastloopt. Of misschien heb je er even geen zin in, wat soms heel reëel is. Het kan je soms zomaar ontbreken aan tijd, creativiteit of motivatie tijdens het voorbereiden van je preek. Dan biedt dit boek je volop inspiratie met elke week een idee voor je preek. Met bijdragen van maar liefst 40 (oud-)deelnemers van Geloofwaardig Spreken.

Bij het maken van een preek ervaar ik altijd een spanningsveld: enerzijds bid en vertrouw ik erop dat Gods Geest werkt en dat Gods woord krachtig is, ook als mijn preek minder goed in elkaar zit. Anderzijds mogen jij en ik alles uit de kast trekken om zijn boodschap zo goed mogelijk te presenteren. Niet om mensen te behagen, maar God die de mensen doorgrondt.

Ik sluit af met mijn lijftekst uit 1 Tessalonicenzen 2:4 die ik zo be-
moedigend vind. Jij en ik kunnen onszelf onwaardig voelen, maar
doorslaggevend is dat God je waardig keurt.

*'Wij spreken alleen omdat God ons daartoe waardig heeft ge-
keurd en ons het Evangelie heeft toevertrouwd. Niet om men-
sen te behagen, maar God die de mensen doorgrondt.'*

Rijnsburg, zomer 2022

Leeswijzer

Voor wie is dit boek bedoeld?

Tijdens het schrijven had ik meerdere mensen in gedachten:

- een spreker die altijd zin heeft in preken
- een spreker die er tegenop ziet of soms de motivatie mist
- een spreker die spreekt tijdens zondagse samenkomsten
- een spreker die spreekt op conferenties of voor andersoortige groepen
- een spreker die net begint met preken
- een spreker met veel ervaring
- zeer ervaren voorgangers en predikanten die hun kennis willen verfrissen en verrijken
- niet-theologen, theologiestudenten en (gepromoveerde) theologen
- mensen met een betaalde functie in de kerk, zoals voorgangers, predikanten en kerkelijk werkers
- sprekers uit diverse kerkgenootschappen, gemeenschappen en modaliteiten
- mannen én vrouwen (voor de leesbaarheid kies ik steeds voor de mannelijke vorm).

Kortom: jou!

Hoe lees je het boek?

Zin in preken bestaat uit 52 ideeën. Afhankelijk van je persoonlijkheid, ervaring en kerkelijke achtergrond zal het ene idee je meer aanspreken dan het andere. Kies daarom hoe jij dit boek wilt gebruiken:

A. Lees het boek van begin tot eind

Het boek is zo opgebouwd dat je in januari kunt starten en elke week een idee naast je eigen praktijk legt. De voorbeelden over

Pasen, Pinksteren en Kerst passen dan bij het kerkelijk jaar. Je kunt echter op elk moment instappen.

B. Lees elke week het idee dat jou op dat moment het meest aanspreekt
Elk preekidee is afzonderlijk te lezen.

C. Kies een idee en ga pas verder nadat je het een aantal keer in de praktijk hebt gebracht

D. Kies één van de zeven routes die het meest zinvol zijn voor jou om op te focussen:

1. Zin in ... plannen
2. Zin in ... bidden
3. Zin in ... de Bijbel laten spreken
4. Zin in ... je preek ontwerpen
5. Zin in ... je hoorders betrekken
6. Zin in ... hardop oefenen
7. Zin in ... reflecteren.

Lees dan de ideeën in de volgorde van boven naar beneden, omdat de ideeën soms terugverwijzen naar eerdere ideeën. Soms past een idee in meerdere categorieën.

	plannen	bidden	de Bijbel laten spreken	je preek ontwerpen	je hoorders betrekken	hardop oefenen	reflecteren
1. Verwacht alles van de overweldigende kracht van de Heilige Geest							
2. Plan je jaar							
3. Switch van tekstpreek naar thematische preek en andersom							
4. Zoek de verschillen en overeenkomsten tussen toen en nu							
5. Neem een voorwerp mee							
6. Lectio Divina							
7. Op meerdere momenten in gesprek over je preek							
8. Schrijf je preek (niet) uit							
9. Education, Entertainment en Empowerment							
10. Draai aan de knoppen van je stem							
11. Een goed gesprek met God over negatieve gedachten							

	plannen	bidden	de Bijbel laten spreken	je preek ontwerpen	je hoorders betrekken	hardop oefenen	reflecteren
12. Bespreek de preek met kinderen							
13. Plan je week							
14. Vind een preekvoorbeeld in je fotoboek							
15. Ontwerp een preek die staat als een huis met de IKEA-structuur							
16. Geef je bijbelgedeelte kleur							
17. Maak je eigen plattegrond							
18. Bespreek je preek met God							
19. Ga flexibel om met de IKEA-structuur							
20. Voorkom jeuk: kruip in de huid van je hoorders							
21. Laat je verrassen door vragen te stellen aan de bijbeltekst							
22. Organiseer een dienst met workshops							
23. Ontwerp je preek in Jamboard							

	plannen	bidden	de Bijbel laten spreken	je preek ontwerpen	je hoorders betrekken	hardop oefenen	reflecteren
24. Breng eenheid in je kern							
25. Oefen je preek hardop							
26. Bedenk kleine stapjes							
27. Visualiseer je verlangen							
28. Herhaal iets moois uit coronatijd							
29. Gespreksvragen bij de preek							
30. Teken je preek							
31. Aan de wandel met gemeenteleden							
32. Centreren gebed							
33. Vermijd deze vijf intro's							
34. Vraag anderen naar verhalen							
35. Beloof aan je hoorder wat hij kan verwachten							
36. Kerkproeverij							
37. Vijf tips om je dag te plannen							
38. Bidden met je handen							
39. Met beide benen in de Bijbel							
40. De waarde van woorden							

	plannen	bidden	de Bijbel laten spreken	je preek ontwerpen	je hoorders betrekken	hardop oefenen	reflecteren
41. Zoek een rolmodel, wees een rolmodel							
42. Kies een beeld dat meer zegt dan duizend woorden							
43. Vraag gericht feedback							
44. Tijd voor gebed							
45. De boodschap 'uitsmeren' over meerdere momenten in de dienst							
46. Variëren met de afsluiting							
47. Probeer de SEXI-preekstructuur							
48. Verwerkings-suggesties voor de preek							
49. Zoeken naar visuele ankers							
50. Interactie in je preek? Kies het goede moment							
51. Variëren met gebeden in de kerkdienst							
52. De Bijbel met andere oren							
Bonus: Blik terug op je jaar							

Tips bij het lezen

1. Het boek dat je in handen hebt is een inspiratieboek dat in principe op zichzelf staat. Toch kan het handig zijn mijn vorige boek *Geloofwaardig spreken: hoe je een steengoede preek maakt* erbij te houden. *Zin in preken* is een verdieping en verrijking van dat boek. Aan het einde van een idee vind je vaak een verwijzing naar de herziene editie van *Geloofwaardig spreken: hoe je een steengoede preek maakt* die in 2018 verscheen. Voor de leesbaarheid laat ik de ondertitel weg.
2. Je groeit niet in het spreken door er enkel over te lezen. Gebruik de vragen om te reflecteren.
3. Als je wilt groeien in het spreken, zul je moeten oefenen. Pas de ideeën steeds toe in de praktijk.
4. Gebruik het boek als input voor intervisiegroepen met collega-sprekers, medestudenten of neem contact op om aan te sluiten bij een groep van Geloofwaardig Spreken.
5. Je ziet een aantal keren dit pictogram: Ø. Het verwijst naar een video, link of download. Ga voor alle extra's naar www.geloofwaardigspreken.nl/bijmijnboeken.
6. Ontspan! Het is niet haalbaar alle 52 preekideeën toe te passen. Als je steeds iets toepast, zul je zien dat een kleine verandering vaak grote impact heeft. Op de helft van het boek tref je in week 26 een manier aan die je helpt realistische doelen te stellen: zet kleine stapjes. Pak het er eventueel meerdere keren bij.

Tweewekelijkse inspiratie

Meld je via de site aan voor gratis tweewekelijkse inspiratie voor sprekers van Geloofwaardig Spreken, zodat je geen enkele aanvulling mist. Bij wijze van welkom krijg je een checklist om een steengoede preek te houden, zie www.geloofwaardigspreken.nl/checkjepreek.

1. Verwacht alles van de overweldigende kracht van de Heilige Geest

Zin in preken. Een veelbelovende titel van het boek dat voor je ligt. Als ik aan mensen vraag, of ze altijd zin in preken hebben krijg ik diverse antwoorden: van 'Nee, want ik sta altijd stijf van de spanning' tot 'Altijd! Ik vind het prachtig om een boodschap door te mogen geven die mijzelf ook steeds raakt, helpt en inspireert' met voornamelijk allerlei antwoorden er tussenin. En soms zeggen mensen ook gewoon hoe léú� ze preken vinden, hoe ze genieten van het graven in de Bijbel, het creatieve proces van het schrijven van de preek en het contact met een groep luisteraars. Ik herken me daar wel in. Ik kan me bijvoorbeeld verliezen in het spelen met zinnen, woorden, beelden en creatieve verwerkingsvormen. Deze middelen komen allemaal langs in dit boek. Het is mijn gebed dat ze bijdragen aan een goede communicatie van Gods goede nieuws. En toch proef je dat techniek alleen te weinig is. Je zou bij wijze van spreken alle spreektechnieken van dit boek kunnen inzetten, maar tegelijkertijd merk je dat je eigen inspanningen ontoereikend zijn. Er is meer nodig dan alles uit de kast trekken om Gods boodschap te communiceren. Gods Geest is nodig! Het is namelijk én-én:

Door woorden én door de kracht van de Geest

Als ik Handelingen en Paulus' brieven lees, ben ik onder de indruk van zijn geloof, doorzettingsvermogen en focus op Christus. In veel van zijn brieven lezen we over de rijke vrucht op zijn prediking. In 1 Tessalonicenzen 1:5 bijvoorbeeld:

Spreek alsof alles afhangt van jÓu en bid alsof alles afhangt van de kracht van de Geest.

‘Onze verkondiging aan u overtuigde immers niet alleen door onze woorden, maar ook door de overweldigende kracht van de heilige Geest. (...) onder zware beproevingen hebt u de boodschap van het evangelie ontvangen met de vreugde van de heilige Geest. U weet hoeveel we voor u hebben betekend toen we in uw midden waren.’

Paulus noemt in deze tekst de verkondiging door woorden. Natuurlijk is die verkondiging krachtig in zichzelf. Toch laat hij op de Areopagus (Handelingen 17) zien dat hij op de hoogte was van de basisprincipes van de Griekse retorica. Hij beheerst zijn spreekkunst wel degelijk en in zijn brieven tref je stijlmiddelen waar ik jaloers op ben.

Paulus is voor mij een voorbeeld in hoe hij zijn kennis en kunde inzet en tegelijkertijd wijst op de afhankelijkheid van de kracht van God. Zijn spreken mag dan gepaard gaan met vreze en beven, maar het gaat ook gepaard met wonderen en tekenen. Zijn overtuigingskracht – die hij zeker had – was slechts een middel. Hij legt de focus niet op de retorica, maar op de werking van de Geest.

En zo is het nu nog steeds: we mogen onze kennis en kunde inzetten én we mogen vertrouwen op de overweldigende kracht van de Geest. Hoe richt je je op de werking van de Geest? Door te zingen, te danken en te bidden.

Door te zingen en te danken

Paulus schrijft in één adem over de vervulling met de Geest en over zingen: *‘laat de Geest u vervullen en zing met elkaar psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze*

Heer Jezus Christus' (Efeziërs 5:18). De vervulling van de Geest komt tot uiting in – onder meer – spontane lofprijzing.

Het gaat hier om samen zingen, maar je kunt natuurlijk ook individueel zingen. Eerlijk gezegd overkomt het me maar zelden dat er spontaan een nieuw lied opwelt. Als dat bij jou anders is: zing wat de Geest je ingeeft. Of zing een bestaand lied over de kracht van de Geest:

- 'Geest van hierboven' (Liedboek 2013: 675)
- 'Heilige Geest van God, adem in ons midden' (Sela/Opwekking 754)
- 'Heilige Geest van God, vul opnieuw mijn hart' (Opwekking 343)
- 'Kom tot ons, o Heil'ge Geest' (Evangelische Liedbundel, 152)
- 'Veni Creator Spiritus' (Taizé).

Beluister muziek die gericht is op de kracht van de Geest.

Door te bidden

Op allerlei plekken in de Bijbel zie je dat gebed en de verkondiging van het Woord hand in hand gaan (in Handelingen 6:4 bijvoorbeeld). Laten we daarom dit jaar beginnen met gebed. Om de leiding en de kracht van de Geest. Wat zeg ik? Om de overweldigende kracht van de Heilige Geest.

Bid voor je preek

Bid dat zijn Geest je leidt tijdens het maken van je preek.

Bespreek nadat je de preek in grote lijnen hebt staan je preek met God en bid of Hij met zijn Geest door je preek heen wil waaien (zie ook week 18).

Bid voor je hoorders

Naast je eigen woorden, kun je Paulus' gebeden ter inspiratie gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan dit gebed, afgeleid van Efeziërs 3:16-19:

'Moge Hij vanuit zijn rijke luister mijn hoorders innerlijke kracht en sterkte schenken door zijn Geest, zodat door hun geloof Christus kan gaan wonen in hun hart, en zij geworteld en gegrondvest blijven in de liefde. Dan zullen ze met alle alle heiligen in staat zijn de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te begrijpen, ja de liefde van Christus te kennen die alle kennis te boven gaat, opdat ze geheel vervuld zullen raken van de volheid van God.'

Vraag anderen voor jou te bidden

Preken is een groot voorrecht en ook een grote verantwoordelijkheid. Hoe mooi is het om die verantwoordelijkheid samen op te pakken en je te laten dragen door gebed. Bedenk wie je zou kunnen vragen voor jou te bidden en geef vrijmoedig aan waarvoor je graag gebed wilt. Denk aan passie en doorzettingsvermogen om het bijbelgedeelte te bestuderen, inzicht in Gods woord, duidelijkheid over het kiezen van de juiste focus, inzicht in wat de hoorders nodig hebben, juiste verhalen, lef om de boodschap te doorleven, energie bij je voorbereidingen, bescherming van je gedachten en vrede, vreugde en vrijheid bij het preken. Geef eventueel van tevoren aan hoe jouw week eruitziet (zie week 13), zodat mensen dagelijks voor je kunnen bidden.

Kies deze week een manier om meer stil te staan bij de overweldigende kracht die de Heilige Geest jou wil geven.

Vragen

1. Welke rol speelt gebed om kracht van de Geest in jouw preekvoorbereiding?
2. Op welke manier zou je het gebed om de kracht van de Heilige Geest meer ruimte kunnen geven in het jaar dat voor je ligt? Hoe kun je dat concreet vormgeven?
3. 'De verkondiging overtuigde niet alleen door onze woorden, maar ook door de overweldigende kracht van de heilige Geest.' Aan welke eigen ervaringen moet jij nu denken?
4. Zingen, danken en gebed worden genoemd om stil te staan bij de overweldigende kracht van de Geest. Heb jij nog andere manieren om hier steeds diep van doordrongen te zijn?

Meer?

Hoofdstuk 6 in *Geloofwaardig spreken*: Werk samen met de Geest.

2. Plan je jaar

- Het nieuwe jaar ligt voor je. Een nieuw jaar met nieuwe voornemens en een agenda waar je weer fris doorheen blaardert. Daarin zie je allerlei preekbeurten staan op verschillende plekken. Hoe ziet je preekagenda eruit? Zit er lijn in?
- Volg je een leesrooster of is er een maand- of jaarthema?
- Veel kerken werken met preekthema's. Of de voorgangers volgen de bijbellezingen uit het oecumenisch leesrooster om uit te preken. Een van de voordelen van zulke roosters is dat je niet op maandagochtend hoeft te bedenken waarover je komende zondag zult gaan preken. Hoe pak jij dit aan?

Bedenk je preekthema's aan het begin van het jaar.

Voordelen van leesroosters, preekthema's en prekenseries

Het volgen van een bestaand leesrooster heeft meerdere voordelen. Zo is de kans groter dat je jezelf (en je hoorders) behoedt voor stokpaardjes. Er is nagedacht over een mix in preekonderwerpen, er is aandacht voor zowel Oude Testament en Nieuwe Testament en de bijbelgedeelten passen bij het kerkelijk jaar. En een ander voordeel is dat je wordt uitgedaagd om te preken over bijbelgedeelten die je anders misschien niet zo snel zou kiezen.

Als jouw gemeente geen bestaand rooster volgt, raad ik je aan om van tevoren met elkaar een rooster te maken met preekthema's en prekenseries. Het maken van zo'n rooster vraagt aan het begin van het seizoen uiteraard wat denkwerk. Daarna heb je gelukkig een kapstok en hoef je minder lang na te denken over een preektekst.

Het levert je ook tijdwinst op als je langere tijd over hetzelfde thema of uit hetzelfde bijbelboek preekt, omdat je de achtergrondinformatie voor meerdere preken kunt inzetten. Tot zover de voordelen voor jezelf.

Voor je hoorders zijn er ook voordelen: Het is fijn als je bepaalde thema's wat meer diepgang kunt geven door er diverse preken aan te wijden. Soms zullen je luisteraars met extra interesse en verwachting naar je preek luisteren. Ik kan me bijvoorbeeld een preken-serie over Jozef herinneren die mijn eigen voorganger hield. Van gemeenteleden om me heen hoorde ik dat ze geen preek wilden missen en dat door zo'n preken-serie een verhaal tot nieuw leven komt.

Een lijstje met mogelijke preekthema's

- Een heel bijbelboek, zoals
 - Jona in vier preken
 - Efeziërs in zes preken
 - Filippenzen in vier preken
- Delen van bijbelboeken, zoals
 - Ik-ben-uitspraken
 - gelijkenissen
 - de brieven in Openbaring
- Bijbelse onderwerpen, zoals
 - de tabernakel
 - de vrucht van de Geest
 - ontmoetingen van Jezus met individuen
- Een bijbels persoon
- Bijbelse kernwoorden, zoals
 - wedergeboorte
 - bekering
 - verzoening
- Een boek als uitgangspunt, zoals
 - *Zonderschuld* (van Mattias Rouw): over verzoeningsmodellen

- *Merkbaar aanwezig* (van David Fitch): over missionair leven
- *Eindelijk thuis* (van Henri Nouwen): over de verloren zoon
- Een lied als uitgangspunt, zoals
 - ‘Wat de toekomst brengen moge’
 - ‘Jezus Overwinnaar’
 - ‘Veni Creator Spiritus’
- Een thema als uitgangspunt, waarmee je nog allerlei kanten op kunt, zoals
 - bidden
 - christen zijn in je omgeving
 - goed omgaan met de schepping
- Een (inter)nationale dag als uitgangspunt, zoals
 - Bevrijdingsdag
 - Moederdag
 - Keti Koti

Gastspreekers

In veel gemeenten zijn de gastspreekers vrij in het kiezen van hun preekthema. Als je de juiste gastspreekers wilt indelen bij de juiste preekthema's, zul je vroeg moeten plannen. In de praktijk is dat best lastig.

Toen ik in mijn thuisgemeente verantwoordelijk was voor het sprekersrooster, hadden we een maandthema gepland over generaties in de Bijbel. We hadden iemand benaderd namens Compassion om iets te delen over de rol van kinderen in de Bijbel, Willem Ouweneel als senior over het doorgeven van je geloof en Rob Hondsmark van Stichting Generatio zoomde tijdens zijn preek in op de rol van tieners. Zelf trapte ik af met een preek die ik twee weken eerder had voorbereid met de kinderen van groep 7 en 8 (zie voor ideeën week 12). Soms deden we het andersom: we keken welke sprekers gepland stonden en bedachten een thema, waarbij we zo veel mogelijk gebruikmaakten van de expertise van de spreker. Zelf ben ik op allerlei plekken gastspreeker. Om eerlijk te zijn word ik niet altijd blij als ik word gevraagd om over een heel specifiek

bijbelgedeelte te preken. Zo iets kost me namelijk veel tijd en zo'n preek is soms zo specifiek, waardoor ik 'm niet snel de weken erna ook nog kan houden. En dat is als gastspreker toch fijn. Ook als planner in mijn thuisgemeente heb ik er altijd voor gestreden dat je een gastspreker niet moet overvragen met iets heel specifiek waar hij of zij misschien wel twintig uur mee bezig is.

Een mooi voorbeeld vind ik De Pijler, een grote evangelische gemeente in Lelystad, waar ik al jaren ongeveer twee keer per jaar spreek. Zij vragen hun gastsprekers mee te draaien in hun jaarthema. Ze komen zelf met voorstellen waarvan ze denken dat die bij mij passen of ze komen met onderwerpen waarmee ik nog allerlei kanten op kan. Ze sturen hun mail vaak aan alle (gast)sprekers. Door op 'allen beantwoorden' te klikken, ontstaat soms een mooie brainstorm. Ze hadden ze bijvoorbeeld een maand gepland over de Psalmen. Op een heel natuurlijke manier ontstond bij de sprekers een verdeling in soorten Psalmen. De één een lofzang, de ander een pelgrimspalm, de ander een boetepsalm, et cetera.

Ds. Pieter Kleingeld, NGK Oegstgeest:

Een preken serie lijkt voor mij op de voorbereiding van een meergangendiner. Ik ben al weken (soms maanden) van tevoren in de weer met lezen, ideeën, luisteren, commentaren, graag ook wat extra boeken, wellicht een podcast of preek van een ander, films en muziek. Ik probeer alle ideeën in een mindmap te verwerken en zelfs wat eerste preekideeën te schetsen. Kortom: heel veel ingrediënten liggen op de keukentafel. En dan ga ik aan de slag.

Bij een preken serie over Jozef heb ik een paspop en een kledingrek gekocht. Gemeenteleden zorgden voor de kleding en een carnavalswinkel voor een farao-outfit. De verhalen van Jozef worden immers gemarkeerd door zijn kleding. Elke zondag wanneer Gods verhaal met Jozef centraal stond, had de paspop een bijpassend kledingstuk aan. Elke

zondag had een eigen thema, maar de kleding verbond alle preken. Ook liet de kleding aan het kledingrek mooi zien dat Jozef net als Jezus begon als koningskind, afdaalde tot in de dood en uiteindelijk gerechtvaardigd werd.

Deze prekenserie was onderdeel van een nog grotere serie over kleding. Ik was namelijk geraakt door uitdrukkingen als 'ons met Christus bekleden', dat Jezus naakt aan het kruis onze schaamte droeg, en ook door de misstanden in de kledingindustrie. Maar, ik denk, dat ik mijn hand hier wat overspeelde, want ik liep het risico de serie te lang te maken. Toch is het mijn ervaring dat als je een gemeente wilt helpen een deel van het evangelie echt eigen te maken, je de tijd daarvoor mag nemen in preken en liefst ook aanvult met concrete praktijken en levensverhalen. Toen we met mijn vorige gemeente verhuisden naar een nieuw gebouw, zorgden ze dat er een grote keuken in kwam. Dat was een mooie bevestiging van een prekenserie over gastvrijheid.

”

Vragen

1. Werk jij met een preekrooster? Waarom wel of niet?
2. Op welke prekenseries kijk je met veel plezier terug? Waarom juist die?
3. Met wie zou jij kunnen brainstormen over het preekrooster in jouw kerk?

Meer?

Lees hoe je je kerkenraad en/of gemeenteleden kunt betrekken bij het kiezen van preekthema's op www.geloofwaardigspreken.nl/preekteam.

ZIN IN PREKEN

*52 uitdagende preekideeën, inclusief
praktische tips en voorbeelden*

Ben je altijd op zoek naar nieuwe inspiratie en motivatie voor je preek? Wil je glashelder en geloofwaardig preken?

In dit boek inspireert Paulien Vervoorn je elke week met een praktisch idee, geïllustreerd met vele praktijkvoorbeelden.

Je doorloopt in een jaar alle facetten van het preken of je kiest een van de zeven routes die het meest zinvol zijn voor jou om op te focussen:

- Zin in ... bidden
- Zin in ... plannen
- Zin in ... de Bijbel laten spreken
- Zin in ... je preek ontwerpen
- Zin in ... je hoorders betrekken
- Zin in ... hardop oefenen
- Zin in ... reflecteren

Door alle ideeën heen word je bevestigd in wat je doet en ontdek je dat een kleine aanpassing vaak grote impact heeft!

Paulien Vervoorn is spreker en preektrainer. Ze begeleidt predikanten, voorgangers en sprekers die Gods goede nieuws goed willen communiceren. Bekijk ook eens de website www.geloofwaardigspreken.nl. Hier vind je extra informatie waarnaar dit boek verwijst.

Iedere spreker die zichzelf en de hoorders serieus neemt zou dit boek op zijn of haar bureau hebben moeten liggen.

Almatine Leene, GKv-predikant en Theoloog des Vaderlands 2021

Zoals de Catechismus ooit bedoeld was om kinderen zondag na zondag een duwtje te geven in de goede richting, zo wil dit boek je wekelijks een zetje geven om beter te leren (s)preken.

Paul Visser, predikant te Rotterdam

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

ISBN 978 90 435 3812 1 NUR 707

9 789043 538121